

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja:
Kraków, Rynek 6. l. p. tel. 120-76.
Lwów, Mochnackiego 1. 48
Telefony: 253-79, 292-46, 246-34.

REDAKTOR NACZELNY JAN MATYSIK

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA
z dostawą do domu (roznocielem lub
poztą) miesięcznie 4 zł.
bez dostawy tj. przy odbiorze w kan-
torach wydawn. miesięcznie. 3-50 zł.

Rok VIII.

Kraków-Lwów, środa 27 marca 1935

Nr. 85 ABC

Protest Klubu Narodowego przeciw sposobowi uchwalenia konstytucji

Zwołanie plenarnego posiedzenia Sejmu

WARSZAWA, 26. III. (Tel. wł. G.).
Wielkie poruszenie w kołach sejmowych wywołało zwołanie jeszcze jednego plenarnego posiedzenia Sejmu, mimo, że wszystkie prace są już ukończone. Posiedzenie to odbędzie się we czwartek, 28. b. m., o godzinie 12 w południe. Na porządku dziennym jest tylko jeden punkt, a mianowicie przyjęcie protokołu posiedzenia z 23. marca. Przepuszczalnie zwołanie tego posiedzenia łączy się ze złożonym dziś przez posła Stanisława Strońskiego, w biurze Sejmu, zarzutem do protokołu z ostatniego posiedzenia. Zarzut ten brzmi:

„Zgłaszam niniejszem z ramienia Klubu Narodowego, następujący zarzut do protokołu 142 posiedzenia Sejmu Rzpłitej z dnia 23. marca 1935 r. Po ogłoszeniu przez p. marszałka Sejmu w 4 punkcie Porządku dziennego (sprawozdanie komisji konstytucyjnej o uchwalonych w Senacie zmianach projektu ustawy konstytucyjnej), iż w wyniku głosowania, a mianowicie 399 głosów oddanych, w czym 139 za odrzuceniem zmian, a 260 przeciw odrzuceniu, poprawki Senatu zostały przyjęte, oświadczyłem:

„Legjoniści“ przygotowują grunt dla komunistów

WARSZAWA 26. III. (Tel. wł. G.).
Na Politechnice warsz. odbywały się wczoraj wybory nowych władz Bratniej Pomocy. Na listę narodową padło 638 głosów, na listę Legjonu Młodych 162, na listę komunistyczną 132. Wobec tego narodowcy otrzymają w zarządzie 16 mandatów, Legjoniści 4 i komuniści trzy. W roku ubiegłym narodowcy mieli tę samą ilość mandatów, Legjon Młodych 7 mandatów, a komuniści ani jednego.

Niepowodzenie O. U. N. wśród Rusinów amerykańskich

Lwowski tygodnik „Hromadskij Hołos“ (kierunek socjalistyczny) donosi, że akcja O. U. N. wśród Rusinów amerykańskich nie powiodła się zupełnie. Nie tylko nie zebrano 40.000 dolarów, na terror w Polsce, ale nawet nie uzyskano zwrotu kosztów zbiórki i akcji prasowej. „Hromadskij Hołos“ konkluduje, iż ewentualna akcja terrorystyczna w Polsce prowadzona będzie nie za pieniądze Rusinów amerykańskich. „Hromadskij Hołos“ nie podaje, na czym opiera swoje informacje.

Otwarcie szkoły rolniczej na Wołyniu

W Dorotyczach koło Sarn otwarto państwową niższą szkołę rolniczą (z językiem wykł. polskim). Kurs szkolny trwać będzie 1 rok. Program nauki dostosowany będzie do potrzeb lokalnych północ.-wschodniego Wołynia. Szkoła ma własny budynek szkolny, gospodarczy i internat. Zgłosiło się około 30 uczniów.

„Artykuł 125 konstytucji o zmianę jej w ustępie 1 zna jedynie głosowanie większością 2/3, a zatem zmiany Senatu nie mogą być przyjęte inną większością niż 2/3 głosów. Z tego powodu uchwała przyjmująca zmiany Senatu nie zapadła zgodnie z art. 125 konstytucji, a więc nie zapadła wogóle“.

Pan marszałek Sejmu odpowiedział długim wywodem, w którym objaśniał, dlaczego wynik głosowania ogłosił jako przyjęcie zmian Senatu. Wobec tego stwierdza:

Brzmienie ustępu pierwszego art. 125 konstytucji jest takie: „Zmiana konstytucji może być uchwalona tylko w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby głosów, względnie członków Senatu większością 2/3 głosów“.

Ścisłe to prawo nie zna w sprawie zmiany konstytucji innej większości niż 2/3. Żadne postanowienie nie może się stać uchwaloną zmianą konstytucji, jeśli nie ma za sobą 2/3 głosów Sejmu i 2/3 głosów Senatu. Zmiany przeprowadzone przez Senat miały za sobą 2/3 Senatu — ale nie uzyskały 2/3 Sejmu, więc nie zostały uchwalone. — Niedo godności, jakie mogą wynikać z 2/3 w rozstrzygnięciu o przyjęciu zmian Senatu, o czym mówił marszałek Sejmu, są obojętne. Istotne jest tylko wyraźne postanowienie, że nic nie może stać się zmianą konstytucji, co nie zostało uchwalone większością 2/3 i w Sejmie i w Senacie. Obejście tego postanowienia przez przyjęcie zmian większością 2/3 tylko w Senacie, a zadowolenie się zwykłą większością w Sejmie jest niezgodne z art. 125 konstytucji.

W drugiej części zarzutów pos. Stanisław Stroński rozprawia się z powołaniem się na autorytet profesora Jaworskiego i wykazuje, że prof. Jaworski również stwierdził potrzebę większości 2/3 głosów.

W trzecim punkcie pisze: „Marszałek zastosował art. 35 przewidujący w ust. 3 albo przyjęcie zmian Senatu zwykłą większością, albo odrzucenie ich większością 11/23 głosujących, ale to dotyczy tylko zwykłych ustaw. Dla zmiany konstytucji zawarte jest w art. 125 właśnie „lex specialis“, bardzo dokładnie wymieniające szereg warunków szczególnych, z których żaden nie może być

pominięty na rzecz postępowania w kilku trybach.

IV. Marszałek powołał się w uzasadnieniu swego orzeczenia o wyniku głosowania na: „Uprawnienia, które mi daje art. 11, ust. 2 w związku z art. 3. konstytucji“. Art. 11 ust. 2 regulaminu w związku z art. 3 ust. 2 konstytucji brzmi:

Marszałek jest stróżem regulaminu uprawnionym do jego wykładni. W przypadkach wątpliwych marszałek sam rozstrzyga nieodwołalnie, wolno mu jednak odwołać się do decyzji Izby“. Przepisy, o których mowa, zawarte są w art. 125 konstytucji, nie w regulaminie, a więc sprawa ta nie wchodzi w zakres wykładni regulaminu. Art. 3, ustęp 2 konstytucji brzmi:

„Niema ustawy bez zgody Sejmu, wyrażonej w sposób regulaminowo ustalony“. Dla zmiany konstytucji art. 125 zastrzega wyraźnie zgodę Sejmu większością 2/3, a jednocześnie art. 48 regulaminu stwierdza:

„Do prawomocnej uchwały potrzebna jest zwykła większość głosów o ile przepisy konstytucji nie zawierają odmiennych postanowień“.

Wobec tego stwierdzam: Uchwała powzięta na 142 posiedzeniu Sejmu w przedmiocie uchwalonych w Senacie zmian projektu ustawy konstytucyjnej jest nieważna, a stwierdzenie, iż zmiany te zostały przyjęte, powinno być z protokołu usunięte.

Warszawa, 26 marca.

Stanisław Stroński.

Jednocześnie dodać należy, że na sobotnim posiedzeniu, zaraz po proteście posłów: Roga i Strońskiego, marszałek Sejmu nie dopuścił do dalszej dyskusji. Wobec tego ci, którzy byli innego zdania, niż marszałek, mieli do wyboru, albo zgłosić votum nieufności dla marszałka, albo zgłosić zarzuty do protokołu. Pos. Stanisław Stroński wybrał tę drugą drogę.

Jutro o godzinie 13-tej odbędzie się posiedzenie sejmowej komisji regulaminowej zwołanej dla rozpatrzenia odwołania posła Trąmpczyńskiego od wezwania go przez marszałka do porządku z zapisaniem do protokołu przy końcu sobotniego posiedzenia Sejmu, za uwagę uczynioną w odpowiedzi na oświadczenie marszałka Świtalskiego w sprawie głosowania.

Samorządy terytorjalne będą przedstawiały kandydatów do Sejmu?

WARSZAWA, 26. 3. (tel. wł. G.).
W związku z toczącymi się w kołach rządowych obradami nad projektem nowej ordynacji wyborczej krąży pogłoski, że przeważa projekt następujący:

Sejm ma mieć 250 posłów, Senat 90 senatorów, w tem 30 mianowanych. Okręgi mają być jednomandatowe. Część ordynacji dotyczącej Małopolski Wschodniej, gdzie będą prawdopodobnie utrzy-

mane okręgi 2-mandatowe, jeszcze nie została opracowana. Kandydatów wystawiają organizacje, samorządu gospodarczego, t. j. Izby Przemysłowo-Handlowe, Rolnicze i Rzemieślnicze, oraz instytucje samorządu terytorjalnego, tj. rady miejskie i sejmiki powiatowe.

Pewne spory wywołała kwestja wystawiania kandydatów w Warszawie. — Wkońcu ustalono, że organem samorządu terytorjalnego, który wyznaczać będzie kandydatów, jest tymczasowa rada miejska, złożona, jak wiadomo, z nominatów.

Niektórzy przedstawiciele obozu rządowego wskazywali podobno na usunięcie przedstawicieli świata pracy od wystawiania kandydatów, ale ten argument obalono tem, że świat pracy jest reprezentowany w samorządach.

Wkrótce po wyborach do Sejmu ma nastąpić zmiana ordynacji wyborczej do samorządów i oparcie jej na podobnych zasadach.

W kołach politycznych zwracają uwagę, że tego rodzaju zasady, w szczególności ograniczenie prawa wystawiania kandydatów, mogą być ostatecznie zastosowane przy wyborach do Senatu, w żadnym jednak razie nie mogą być zastosowane przy wyborach do Sejmu, gdyż stałoby to w rażącej sprzeczności z utrzymaną w nowej konstytucji zasadą powszechności i równości wyborów.

Plk. Sławek premierem?

WARSZAWA, 26. 3. (Tel. wł. G.).
Coraz większe potwierdzenie znajduje nawet w prasie sanacyjnej zanotowana wczoraj przez nas zapowiedź o zamierzonym wczoraj ustąpieniu ministra rolnictwa Poniatowskiego, na którego miejsce ma przyjść prof. Staniewicz.

Pozatem krąży pogłoski, że zaraz po zamknięciu sesji sejmowej nastąpi dalej idąca rekonstrukcja rządu, a nawet może i zmiana premiera. Pojawily się również przypuszczenia dotyczące osoby przyszłego premiera. Przewidywaniem wysuwane są nazwiska plk. Sławka, marszałka Świtalskiego i prezesa B. G. K. gen. Góreckiego.

Humorystyczny występ gorliwego bebeka

WARSZAWA, 26. 3. (tel. wł. G.).
Z Łodzi donoszą o następującym charakterystycznym zajściu na terenie łódzkiej rady miejskiej:

Na jednym z ostatnich posiedzeń weszła pod obrady sprawa budowy Domu Pomnika (im. marsz. Piłsudskiego). Radni narodowi, mając na uwadze ostatnie okólniki Min. Spr. Wewn. zalecające jaknajdalej posunięcie oszczędności, sprzeciwili się temu objawowi „radosnej twórczości“, zaś radny Belka w toku dyskusji oświadczył, że w chwili, kiedy szeregi bezrobotnych rosą przestraszająco, nie czas na budowę Domu-Pomnika.

Oświadczenie radnego Belki dało asumpt znanemu „działaczowi“ sanacyjnemu Wólczyńskiemu do wywołania oryginalnej awantury. Uderzył on pięścią w stół i oświadczył: „Wobec tego, że po raz pierwszy w dziejach Rzpłitej radny Obozu Narodowego znieważył imię marsz. Piłsudskiego — składam niniejszem uroczysty protest i zapowiadam, że wyciągnę z tego odpowiednie konsekwencje. Jutro oświadczenie to złożę do protokołu“.

Radnemu Wólczyńskiemu długo musiał tłumaczyć komisarz Wojewódzki, że żadnej obrazy marszałka nie było, bo... radny Belka wogóle o nim nie mówił. Humorystyczny występ gorliwego bebeka wywołał wybuchy szczerzej wesołości wśród radnych wszystkich ugrupowań.

Plany Hitlera wobec Rosji

Swoją niechęć do paktu wschodniego uzasadnia Hitler wielkimi zadaniem, jakie ciąży na Niemczech wobec grożącego im i Europie niebezpieczeństwa sowieckiego. Zatrzymajmy się trochę nad tą niezwykłą objękcją, gdyż zawiera ona pewne ukryte myśli, które nas w wysokim stopniu muszą interesować.

Jeśli jakie państwo powinno się czuć zagrożone ewentualnym atakiem Sowietów w kierunku zachodnim, to oczywiście Polska. Tworzy ona bramę, którą czerwone armie musiałyby sforsować, by dostać się do Europy Zachodniej. Obok Polski także państwa bałtyckie mogą wchodzić w rachubę jako podstawa operacyjna wojsk sowieckich przeciw Prusom Wschodnim. Jednak rzecz dziwna, Polska i państwa bałtyckie nie tylko obaw przed napaDEM Sowietów nie żywią, ale nawet zawarły z Moskwą pakt o nieagresji. Wiemy ponadto, że władcy dzisiejszej Rosji mają dużo ważniejsze kłopoty i troski niż prowadzić wojny dla wywołania rewolucji w Europie. Wojna taka oznaczałaby koniec rządów komunistycznych w Rosji, gdyż nie ulega wątpliwości, że byłaby to dla nich wojna na dwa fronty: z Europą i z Japonją. Gdy więc Hitler daje do zrozumienia, że potrzebną mu jest olbrzymia armia dla wojny obronnej z Sowietami, to nie można tego argumentu tłumaczyć nawet naiwnością. Mamy tu do czynienia poprostu z argumentacją nieszczerą.

Jeśli kanclerz Rzeszy myśli o wojnie z Sowietami, to chyba tylko o wojnie zaczepnej, lub wyraźniej mówiąc: o wojnie zdobywczej. Wiemy z wynurzeń Rosenberga, że Niemcy widzą tereny swej ekspansji na Ukrainie i nad Bałtykiem. Znamy ponadto mistykę antymarksowską Hitlera, który się uważa za człowieka powołanego przez Przeznaczenie na pogromcę obu odłamów marksizmu. Do tych marzeń zdobywczych i do tej mistyki dołącza się obawa hitlerizmu o swoją przyszłość. Obie międzynarodówki marksowskie prowadzą z Trzecią Rzeszą wojnę podziemną, nieubłagana, śmiertelna, prowadzą ją w Niemczech i we wszystkich krajach Europy. Przywódcy hitlerizmu zdają sobie sprawę, że wroga tego bardzo trudno im zwalczyć i że najskuteczniejszy cios zadać mu można jeszcze przez uderzenie w Moskwę. Zupełnie więc wydaje nam się zrozumiałym, że organizując olbrzymią armię i flotę powietrzną, Hitler ostrzy broń przeciw Sowietom.

Tak, ale między Niemcami a Rosją leży Polska, bez udziału której Niemcy wojny ze Sowietami prowadzić nie mogą. Nie wiemy, czy Simon zwrócił uwagę Hitlerowi na tę — geograficzną — przeszkodę. W każdym razie nasz ambasador w Berlinie mógłby się zainteresować bliżej temi perspektywami wojny, która ma się toczyć między dwoma państwami, rozdzielonymi obszarem Polski i zapytać Führera o bliższe wyjaśnienia. Sprawa ta trochę nas przecież obchodzi...

Konfiskata „Kurjera“

Wczorajszy numer naszego pisma (z datą 26. III. 1935) został przez starostwo grodzkie skonfiskowany spowodu artykułu wstępnego o Konstytucji (wraz z tytułem), oraz spowodu jednego cytatu, z nieskonfiskowanego „Demokraty“. Po konfiskacie wydaliśmy nakład drugi.

Powiedzmy sobie głośno: dwie tylko może Hitler mieć na oku alternatywy. Jedna — to uprzednie pobicie Polski i wprzagnięcie jej do swego zwycięskiego rydwanu. Wyrażając się więcej prozaicznie, byłoby to włączenie Polski do Mitteleurop, czyli wykonanie planu, jaki zdawał się być bliskim realizacji, gdy Beseler rządził w Warszawie, a hr. Roztworowski był „kierownikiem“ polityki zewnętrznej... Rady Regencyjnej...

Druga alternatywa — to pozyskanie Polski bez wojny do planu niemieckiego, pozyskanie jej widokami wspólnych korzyści. Nie dyskutujemy wartości tej polityki ze stanowiska polskiego, zbyt bowiem jest jasnym, że byłaby to dla nas polityka samobójcza. Ale niestety, nie wystarczy nie chcieć, by nie być wciągniętym w pewną politykę. W pewnych warunkach współpraca z Niemcami przeciw Sowietom może nam się narzucić jako zło pozornie mniejsze... Może to się stać, jeśli i Europa Zachodnia i Polska popełniać będą dalej błędy w swej polityce w stosunku do Niemiec.

Niemcy posiadają dziś jedną wyższość nad wszystkimi narodami Europy: wyższość odwagi, a raczej zuchwałości. Klęska i poniżenie doprowadziły do egzaltacji ich patriotyzm, ich żądę odwetu, ich poczucie krzywdy. Przeżywają, jak my po r. 1831, okres pewnego mesjanizmu, który im każe ważyć się na rzeczy wielkie. Równocześnie zaś ich przeciwnicy, jak zawsze wszyscy zwycięscy, grzeszą niechęcią do wysił-

ków, indolencją, pragnieniem uniknięcia zatargów za wszelką cenę. Największym atoli ich grzechem jest niezgoda. To, co dziś widzimy w Europie po akcie Hitlera z 16 marca, może istotnie przekonać Niemcy, że powinny żądać jeszcze więcej, że powinny grozić i potrząsać bronią, gdyż jest to niezawodny sposób na zdobycia wszystkiego. Anglja z niemi pertraktuje, Francja odwołuje się do bezsilnej Ligi, a Polska? Czyż my wiemy jak Polska oficjalna zareagowała na złamanie Traktatu Wersalskiego? Rząd nasz milczy, a tylko w prasie zagranicznej (cytowanej przez „Kur. Warsz.“) czytamy, że p. Lipski rozmawiał z p. Neurathem, ale o treści tej rozmowy doniesienia brzmią sprzecznie. Pewien publicysta zauważył, że zuchwałość Hitlera paraliżuje wolę dyplomacji. Skutek może być taki, że coraz więcej państw będzie wolało pogodzić się z hegemonją niemiecką i będzie — jak mówią Francuzi — spieszyć na pomoc zwycięscy. Siła zawsze przyciąga. Dotąd siłę tę widziano w Paryżu i Londynie, wkrótce będzie się ją może widziało w Berlinie...

Obraz jest naprawdę niepokojący: z jednej strony napięta wola i zuchwałość, po drugiej rozdwojenie i lęk przed konsekwencjami własnej zbyt silnej reakcji. Jakie wnioski z tego wyciągną państwa małe? I jakie będzie miejsce Polski w tej nowej konjunkturze? Znajdujemy się na najniebezpieczniejszym od r. 1914 zakręcie w naszej drodze dziejowej. (ax)

Echa dnia

Odpowiedzialność sanacji nie według nowej konstytucji

„Gazeta Polska“ oświadcza, że uchwalenie przez sanację konstytucji jest dopiero początkiem trudnego zadania, jakie sanację czeka:

Prawo bowiem nie wystarczy. To, co jest starym, zgubnym polskim obyczajem, może się pleść za przykryciem najrozmaitszych brzmiających postanowień. Obyczaj ten, obyczaj serdecznej prywaty, pobłażania dla słabości, a niechęci wobec siły, wybaczenia wad, ale niewybaczania zalet, pychy wobec swoich, uniżoności wobec obcych, ochrony paranteli, a lekceważenia zbiorowości — łatwo wyniszczyć się nie da, bo wyrasta jakimś chwastem w każdym z nas prawie. To, co trzeba jeszcze uczynić jest trudniejsze nad to, co już uczyniono. Łatwiejszą bowiem jest zmiana Konstytucji, niżli zmiana polskiego charakteru. Nowe prawo stwarza wielką możliwość. Najwięcej przecież zaważy możliwości tej wyzyskanie.

Odpowiedzialność tę trzeba widzieć. Trzeba, aby każdy kto chce współdziałać w wielkim, a rozpoczętym zaledwie wysiłku — spojrział jej prosto w oczy. I, aby oczu opuszczać nie potrzebował.

Redaktor „Gazety Polskiej“ musi mieć krótki wzrok, skoro dotychczas oczu nie spuścił. Nieraz się bowiem zdarza, że to, co u niektórych ludzi bierzemy za siłę wzroku, jest tylko krótkowidztwem. W każdym razie pochwalamy wytknięcie sanacji przez „Gazetę Polską“ takich przywar, jak: „obyczaj serdecznej prywaty“, „wybaczenie wad, ale niewybaczanie zalet“, „pycha wobec swoich, uniżoność wobec obcych“, „ochrona paranteli i lekceważenie zbiorowości“.

Jesteśmy też z „Gazetą Polską“ zgodni w tem, że za mającą obowiązywać konstytucję odpowiedzialna jest sanacja. Odpowiedzialność tę jednak oceniamy nie według art. II. ust. 2, nowej konstytucji, tylko bardziej praktycznie. Jesteśmy też zdania, że historia szarmonizuje — że użyjemy tu określenia muzycznego — odpowiedzialność za konstytucję z odpowiedzialnością za inne działy dobra państwa i życia zbiorowego w Polsce.

„Bez gwałtu i niszczenia w obywatelu ducha wolnego“

Publicysta lewicowo - sanacyjny p. Stpicyński jest też co nieco humorystą, rozweselającym swoim dowcipem smętną szarżę naszych dni. Brak entuzjazmu dla nowej konstytucji w szerokich kręgach społeczeństwa, tłumaczy p. Stpicyński w ten sposób:

Wystarczyłoby trochę energii, by ten odzew znakomicie wzmocnić i rozszerzyć, co jednak nie mogłoby się obejść bez zatarcia granicy pomiędzy uchwaleniem, a wejściem w życie nowej Konstytucji, a więc mimowolnego osłabienia wagi aktu położenia pod owocem prac Sejmu i Senatu podpisu przez P. Prezydenta Rzeczypospolitej, co byłoby jaknajbardziej sprzeczne z intencjami kierowników rządzącego obozu i duchem nowej Konstytucji.

Chcemy wierzyć, że aparat propagandowy można było jeszcze lepiej wyzyskać, ale dlaczego w takim razie mówić o entuzjazmie?

Panegirystą jest też p. Stpicyński niepoślednim:

I cóż możemy dzisiaj powiedzieć bardziej dumnego świata i sobie, jak to, że ten, który kształtuje formy naszego bytu politycznego, na przestrzeni ostatnich lat szesnastu, lat nieustannej zawieruchy na świecie, nie odstąpił od dezyzji prowadzenia nas ku ambitnemu celowi tworzenia z Polski ośrodka kultury, przemysłującego nazwę przez to, że zasadnicze spory i konflikty zafatwia się tu bez gwałtu i niszczenia w obywatelu ducha wolnego.

Lud warszawski w cylindrach

Feljetonista warszawskiego „Robotnika“ tak opisuje niedzielną manifestację w stolicy:

Przybyli i pp. urzędnicy od referenta wzywają i komisarze policji państwowej i posłowie BB

Zeby starzeja się najpóźniej.

o ile dbamy o nie, pielęgnując je codziennie środkami Pulsa

Germanizacja Polaków w Prusach Wschodnich

„Gazeta Warszawska“ umieszcza korespondencję własną z Olsztyna w Prusach Wschodnich, z której wynika, że katolickie duchowieństwo niemieckie systematycznie germanizuje ludność polską na Warmji. Katolicy Polacy mieszkają tam zwarcie w powiatach: olsztyńskim i reszelskim, a w Ziemi Malborskiej w powiatach: kwidzyńskim i sztumskim. Pozatem 100 tys. polskich katolików rozprószonych jest po innych powiatach Prus Wschodnich.

Duchowieństwo niemieckie wszelkie posługi religijne wykonywa w języku niemieckim. Księża Polaków jest tylko kilku starców, gdyż wszyscy młodszy księża Polacy otrzymują tylko parafje niemieckie, albo bywają wysyłani na misje do Chin lub Indji. Księża Niemcy zdecydowanie zwalczają polskość w kościele i poza kościołem. Kasują nabożeństwa polskie, kazania i śpiewy, dzieci przygotowują do Sakramentów św. w języku niemieckim. W działalności społecznej walczą ci księża z organizacjami polskimi, szkołami i gazetami. Jeden z tych szowinistów w sutannie odmówił nawet rozgrzeszenia umierającemu działaczowi polsko-katolickiemu.

Takie postępowanie księży katolickich Niemców jest wodą na młyn organizacji hitlerowskich, które prowadzą usilną agitację ateistyczną w organizacjach młodzieży.

Wszystkie te sprawy zostały omó-

wione na zjeździe polskim w Olsztynie, który się odbył w dniu 15 stycznia br. Zjazd olsztyński pokrzepił na siłach naszych warmijskich rodaków. Teraz powinni oni otrzymać pomoc również i z Polski. Niech społeczeństwo polskie nie ludzi się mirażami dzisiejszego kursu „przyjaźni“ polsko - niemieckiej.

Francuscy oficerowie przeciw masonom

Centralne Stowarzyszenie Oficerów Rezerwy Armji i Marynarki we Francji wystąpiło przeciw masonerji na pro pozycję komandora Guibaud, członka Unji Antymasońskiej we Francji, oficerom zabroniono należenia do loży masońskiej (s'interdisent de faire part d'une loge maçonnique). Na skutek tego minister marynarki interwenjował u komandora Guibaud, by wycofał ten wniosek, jako mający charakter polityczny. Komandor Guibaud odmówił, wskazując na konieczność walki ze sektą tajemną, której działalność jest zgubną dla ojczyzny. Minister prosił wtedy komandora Guibaud, aby nie ogłaszał tego wniosku w biuletynie Stowarzyszenia. Ale było już zapóźno. Wniosek został ogłoszony w gazecie „La France Militaire“ i w „Moniteur de la Flotte“ i stał się wiadomy całej marynarce i armji.

Zydzi w Niemczech i Zydzi w Sowietach

z całej Polski, i p. wojewoda Jaroszewicz, i panowie „starsi“ cechu rzeźniczego, i wodzowie kupiectwa starozakonnego; było kilku pułkowników, był hr. Rostworowski, byli starostowie grodzcy i naczelnicy wydziałów personalnych.

Do zgromadzonych przemówił p. St. Car we własnej osobie, postać naczelna wiekopomnego dzieła, — przemówił stylem... r. 1848, z leżką sentymentalizmu w głosie:

„Ludu warszawski! przynoszę ci dobrą nowinę!...“

„Lud warszawski“ ukrył głębiej przed deszczem oblicze w kołnierze fokowe, powiał cylindrami; książę Radziwiłł orzekł tonem pytającym: „nieprawdaż?...“ Zapół doslegnął szczytu... R.

Od nas nikogo nie było na manifestacji. Widzieliśmy za to fotografie w „Kurjerze Porannym“. Na pierwszym planie rzeczywiście cylindry i czapki policyjne. Dalejszego planu nie było widać.

Niemcy tępią polskie szkolnictwo

Nowy cios uderzył w mniejszość polską na terenie Śląska opolskiego. Niemieckie ministerstwo oświaty odmówiło prawa publiczności jedynej polskiej szkole średniej, gimnazjum prywatnemu w Bytomiu. Odmowa ta ma wyłączenie podłoże polityczne i podyktowana być może tylko uczuciem nienawiści do polskości, gdyż urzędowe wizytacje gimnazjum zawsze wypadły zadowolająco. Tem jaskrawiej występuje ta nowa szykana władz pruskich, że odmawia się prawa publiczności szkole polskiej przed samymi egzaminami maturalnymi.

Krzywdą społeczeństwa polskiego jest tem większa, że w śląskim województwie w Polsce Niemcy posiadają dwa publiczne gimnazja w Chorzowie, dwa publiczne gimnazja w Katowicach, publiczne gimnazjum w Bielsku oraz publiczne gimnazjum niemieckie w Toruniu i prywatne niemieckie gimnazjum w Chybie. Ponadto Niemcy posiadają na obszarze śląskiego województwa sześć gimnazjów prywatnych żeńskich i męskich. Ponadto w województwie śląskim istnieje obecnie w Polsce 78 niemieckich szkół powszechnych, do których uczęszcza 15.225 uczniów i uczennic pochodzenia niemieckiego.

Związek Polaków w Niemczech wyśtosował skargę do Komisji Mieszanej na postępowanie pruskich władz oświatowych.

Sjonistyczna „Chwila“ streszcza wygłoszony we Lwowie odczyt żydowskiego ekonomisty Jakóba Leszczyńskiego: O karierze Żydów w XIX w. w Niemczech — mówił p. Leszczyński tak:

Co osiągnęli Żydzi niemieccy w ciągu 100 lat?

Najlepiej zilustrują to następujące cyfry: 31 proc. banków niemieckich znalazło się w roku 1925 w ręku żydowskim. W Berlinie płacili Żydzi 34 proc. z ogólnej sumy podatku dochodowego. Gmina żydowska w Berlinie miała w roku 1930 budżet wynoszący 12 milionów marek, więc mniej więcej tyle co dziś wynosi łączny budżet wszystkich gmin żydowskich w Polsce (30 milionów zł.). Ciekawym jest też fakt, że 12-milijonowy budżet pokrywało w 50 procentach 30 Żydów. Na 100 milionerów w Berlinie było 30 Żydów i 25 przedsiębiorców. Razem z emancypacją i dobrobytem ludności żydowskiej w Niemczech kroczyła naprzód asymilacja.

Asymilacja Żydów groźna była, jednak nie dla nich samych, lecz dla Niemców. Całą tę sielankę przerwał w samą porę Hitler.

Równie interesujące są informacje p. Leszczyńskiego, dotyczące Żydów w Rosji Sowieckiej:

Po rewolucji bolszewickiej dwie trzecie ży-

dostwa rosyjskiego składały się ze zdeklasowanych Żydów. Co trzeba było z tymi ludźmi zrobić. Powstał plan skolonizowania około miliona żydów na wsi. Eksperyment ten nie udał się. Miljon spodziewanych osadników skurczył się do kilkuset tysięcy rodzin. Nie było to rozwiązaniem kwestii.

W roku 1929 rozpoczęło się uprzemysłowienie Rosji sowieckiej i w wielkim przemyśle znalazło zatrudnienie 350.000 Żydów. To już w każdym razie poważna cyfra.

Niezdrowym zjawiskiem jest natomiast pożądana ilość pół miliona, pracowników państwowych w Rosji. Oni są awangardą asymilacji, która szerzy się w gwałtowny sposób.

Czyli, że Żydzi uplasowali się w sowieckiej Rosji tak dobrze, że lepiej już nie można. Do pracy na roli, do zachwalanych kołchozów — nie poszli. To dobre dla rosyjskiego czy ukraińskiego muzyka. Żydzi poszli do przemysłu na stanowiska dyrektorów, administratorów, nadzorców, kontrolerów i... do handlu. Tak, bo przemysł bolszewicki ma własny olbrzymi aparat handlowy. A pół miliona Żydów, z rodzinami musi to wynosić jakie dwa miliony, obsadziło mocno urzędy państwowe. I jeszcze p. Leszczyński narzeka, że się asymilują.

Zaparcie. Sławni lekarze specjaliści zaświadczyają, że z działania naturalnej wody gorzkiej Franciszka - Józefa są pod każdym względem zadowoleni. 12878

w dniu 23 bm. mieć będzie na przyszłość znaczenie ważnego precedensu.

Na temat motywów, którymi kierowały się kluby mniejszościowe, krąży w prasie różne pogłoski. Podobno zdecydowało stanowisko klubu „ukraińskiego“, jako najliczniejszego. Otrzymał on nakaz od lwowskiego zarządu Unda nakaz nie brania udziału w głosowaniu, ze względu na pewne korzyści, jak utworzenie osobnego Związku Rewizyjnego, dla kooperatyw „ukraińskich“, pozostawienie w Małopolsce Wsch. proporcjonalności w wyborach sejmowych itp. Czy i kto te korzyści obiecywał, niewiadomo...

Stanowisko „ukraińców“ wywołało wielkie rozgoryczenie w polskim Centrolewie, sympatyzującym z dążeniami autonomicznymi „ukraińców“.

Zwłaszcza socjaliści byli zdumieni, że popierani przez nich „ukraińcy“ tak łatwo porzucają wspólny „front demokratyczny“. P. Niedziałkowski miał o sobiście interwenjować w klubie „ukraińskim“, ale — jak rezultat okazał — bezskutecznie.

Jak zapadła „historyczna“ uchwała

Skąd 260

W jaki sposób obóz sanacyjny skupił 260 głosów za przyjęciem poprawek Senatu do Konstytucji? Prasa warszawska odpowiada na to pytanie następującą arytmetyką:

Do 249 głosów klubu BB dołączyło się 6 głosów klubu sanacyjnych rolników (Fidelus), 3 głosy sanacyjnych chadeków (Bryła) i 4 głosy sanacyjnych secesjonistów ze Stron. Nar. (Stahl), co razem dało 262 głosów. Cyfra ta spadła do 260 z powodu nieobecności dwóch posłów.

Ale była ona jeszcze daleką od przewidzianego w art. 125 Konstytucji stosunku (2/3 Sejmu), który wyraża się cyfrą 296 posłów. Postanowiono zatem obniżyć wydatnie komplet sejmowy przez powstrzymanie mniejszości narodowych od głosowania. I istotnie nie wzięło udział w głosowaniu: 16 ukraińców z Unda, 5 ukraińskich radykałów, 6 Żydów i 5 Niemców: razem 32 posłów.

Gdyby jeszcze wstrzymało się od głosowania choćby 15 posłów opozycji lewicowej, to sanacja zyskałaby większość dwóch trzecich. Na te lewicowe absencje podobno liczyła. Krążyły pogłoski, że posłowie z dawnego Stron. Chłopskiego nie wezmą udziału w głosowaniu. Wbrew tym przypuszczeniom lewica głosowała pełnym kompletem. Wobec tego obóz rządowy musiał się zadowolić zwykłą a nie kwalifikowaną, przewidzianą w art. 125, większością.

Ważny i korzystny precedens

Należy wyrazić zadowolenie, że mniejszości narodowe wstrzymały się od głosowania nad Konstytucją. Uznały one w ten sposób — choć może intencji tej nie miały — wyłączone prawo narodu polskiego do ustalania zasad ustroju państwa, co jest kardynalnym postulatem obozu narodowego. O ustroju państwa i o jego polityce w sprawach zasadniczych winien decydować tylko naród polski. Głosowanie

Samolot sterowany przez robota, Odbija on, jak wiadomo, 10-godzinny lot wzdłuż wybrzeży Pacyfiku. — Na zdjęciu pilot, kapitan Bissel, brał udział w locie w charakterze „obserwatora“.

Najprostsza droga do niezależności materialnej

to ubezpieczenie w Towarzystwie Ubezpieczeń na Życie «VITA I KRAKOWSKIE» S. A. WARSZAWA - UL. JASNA 8

Tekst nowej konstytucji

Art. 16.

- 1) Wybór Prezydenta Rzeczypospolitej odbywa się w sposób następujący:
- 2) Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej wybiera Zgromadzenie Elektorów.
- 3) Ustępującemu Prezydentowi Rzeczypospolitej służy prawo wskazania innego kandydata.
- 4) Jeżeli ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej z tego uprawnienia skorzysta, wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej dokonają obywatele w głosowaniu powszechnym z pomiędzy dwóch kandydatów: Zgromadzenia Elektorów i ustępującego Prezydenta Rzeczypospolitej.
- 5) Jeżeli ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej oświadczy, że nie zamierza skorzystać z prawa wskazania kandydata, albo w ciągu 7 dni od dokonania przez Zgromadzenie Elektorów wyboru nie wskaże innego kandydata i nie zarządzi głosowania powszechnego — kandydat Zgromadzenia Elektorów uznany będzie za obranego na Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 16¹.

- 1) Zgromadzenie Elektorów składa się z Marszałka Senatu jako przewodniczącego, Marszałka Sejmu jako jego zastępcy, z prezesa Rady Ministrów, pierwszego prezesa Sądu Najwyższego, generalnego inspektora sił zbrojnych, oraz 75 elektorów wybranych spośród obywateli najgodniejszych z 2/3 przez Sejm i 1/3 przez Senat.
- 2) Mandaty elektorów wygasają z mocy samego prawa w dniu objęcia urzędu przez nowoobranego Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 16².

- 1) Zgromadzenie Elektorów zwołuje Prezydent Rzeczypospolitej najpóźniej na 15-szy dzień przed upływem swego urzędowania.
- 2) Na trzy dni przed terminem Zgromadzenia Sejm i Senat zbiorą się każde z osobna na zaproszenie swych marszałków celem dokonania wyboru elektorów.
- 3) Jeżeli Sejm i Senat są rozwiązane, a wynik wyborów do Izby ustawodawczej w nowym składzie nie jest jeszcze ogłoszony, wyboru elektorów dokonają posłowie i senatorowie wchodzący w skład poprzedniego Sejmu i Senatu.

Art. 16³.

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej składa przed objęciem urzędu przysięgę treści następującej:
Świadom odpowiedzialności wobec Boga i historii za losy państwa przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Trójcy Świętej Jedynemu na urządzie Prezydenta Rzeczypospolitej: praw zwierzchniczych państwa bronić, jego godności strzec, ustawę konstytucyjną stosować, względem wszystkich obywateli równą kierować się sprawiedliwością, złożyć i niebezpieczeństwo od państwa odwracać, a troskę o jego dobro za naczelny poczytywać sobie obowiązek. Tak mi dopomóż Bóg i święta Syna Jego Męka. Amen.
- 2) Akt złożenia przysięgi stwierdzają podpisem: nowoobрани Prezydent Rze-

czypospolitej oraz osoby urzędowe obecne przy zaprzysiężeniu.

Art. 17.

- 1) Okres urzędowania Prezydenta Rzeczypospolitej trwa lat 7, licząc od dnia objęcia urzędu.
- 2) Okres ten przedłuża się o czas niezbędny do ukończenia postępowania wyborczego w przypadku gdy dla dokonania wyboru nowego Prezydenta Rzeczypospolitej będzie zarządzone głosowanie powszechnie.

Art. 17¹.

Jeżeli przed upływem 7-letniego okresu urzędowania nastąpi zgon Prezydenta Rzeczypospolitej albo Prezydent zrezygnuje z urzędu — Marszałek Senatu zwoła niezwłocznie Zgromadzenie Elektorów celem wskazania przez nie kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej, a w razie wskazania ze swej strony innego kandydata zarządzi głosowanie powszechnie.

Art. 17².

- 1) Jeżeli Prezydent Rzeczypospolitej nie może trwale sprawować urzędu Marszałek Senatu zwoła połączone izby ustawodawcze celem rozstrzygnięcia czy urząd Prezydenta należy uznać za opróżniony.
- 2) Uchwała uznająca urząd za opróżniony zapada większością 3/5 ustawowej liczby członków izb połączonych.
- 3) W przypadku powzięcia powyższej uchwały marszałek senatu zwoła niezwłocznie Zgromadzenie Elektorów.

Art. 18.

W czasie gdy urząd Prezydenta Rzeczypospolitej jest opróżniony, funkcje Prezydenta sprawuje zastępczo Marsza-

łek Senatu, a gdyby Senat był rozwiązany Marszałek rozwiązanej Senatu; korzysta on wówczas ze wszystkich uprawnień z urzędem Prezydenta Rzeczypospolitej związanych.

Art. 19.

- 1) W razie wojny okres urzędowania Prezydenta Rzeczypospolitej przedłuża się do upływu 3 miesięcy od zawarcia pokoju; Prezydent Rzeczypospolitej osobnym aktem ogłoszonym w gazecie rządowej wyznaczy wówczas swego następcę na wypadek opróżnienia się urzędu przed zawarciem pokoju.
- 2) W razie objęcia przez następcę urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej okres jego urzędowania trwa do upływu 3 miesięcy od zawarcia pokoju.

III. RZĄD.

Art. 20.

- 1) Rząd kieruje sprawami państwa niezastrzeżonymi innym organom.
- 2) Rząd składa się z prezesa Rady Ministrów i ministrów.
- 3) Prezes Rady Ministrów reprezentuje rząd, kieruje jego pracami oraz ustala ogólne zasady polityki państwowej.
- 4) Ministrowie kierują poszczególnymi działami administracji państwowej albo spełniają poruczone im zadania szczególne.
- 5) Organizację rządu a w szczególności zakres działania prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i ministrów, określi dekret Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 21.

Ministrowie dla rozstrzygnięcia spraw wymagających uchwały wszystkich członków rządu tworzą Radę Ministrów pod przewodnictwem prezesa Rady Ministrów.

Nie pokowania, lecz rozmowy toczą się w Berlinie

Trzygodzinne przemówienie kancl. Hitlera na temat misji dziejowej Niemiec

BERLIN, 25. 3. (PAT). Ze strony angielskiej podkreślają wyraźnie, że w Berlinie nie chodzi o rokowania, lecz tylko o rozmowy. Dają przytem wyraz zapatrywaniu, że rozmowy, choć czysto informacyjne, byłyby utrudnione w razie obstawiania przez Niemcy przy żądaniu posiadania zbyt wysokiego stanu zbrojeń.

Z urzędowej strony niemieckiej oświadczone na temat charakteru tych rozmów co następuje: Niemcy i Anglia udzielają sobie wzajemnie wyjaśnień co do poglądów na obecną sytuację polityczną i omówią zapatrywania na projekty, wysunięte w debatach międzynarodowych. Na pierwszym planie stoją tezy, wysunięte przez komunikat londyński z 3 lutego br., a zatem omawiana jest przede wszystkim kwestja ograniczenia zbrojeń.

Strona niemiecka podkreśla gotowość ograniczenia swych zbrojeń, ale tylko jeżeli wszystkie państwa uczestniczące w niem będą w równej mierze, z uwzględnieniem specjalnego położenia poszczególnych państw. To stanowisko rządu niemieckiego podkreśla wyraźnie „Dipl.-Pol. Korrespondenz“, oświadczaając, że wszystkie wielkie zagadnienia europejskie stoją przed Niemcami pod specjalnym kątem widzenia, wynikającym choćby z przyczyn geograficznych i fakt ten musi być uwzględniony. Drugą sprawą jest projekt paktu wschodniego. W kwestji tej stanowisko Niemiec jest, jak wiadomo, zdecydowanie negatywne, jeżeli chodzi o obecnie proponowaną formę tego paktu. Strona niemiecka powołuje się przytem na układ polsko - niemiecki, wysuwając go na dowód swej gotowości pokojowego regulowania swych stosunków ze wschodnimi sąsiadami.

Trzecim punktem, stanowiącym temat dzisiejszych rozmów, jest plan paktu naddunajskiego. Stanowisko Niemiec w tej kwestji jest następujące: Pakt naddunajski nie może być wyzyskany do przedłużenia obecnego niemożliwego stanu między Niemcami a Austrią. Nie może on również pozwolić, aby którykolwiek z jego uczestników mieszał się do wewnętrznych stosunków Austrii. Chodzi przede wszystkim o ingerencję Włoch i wpływy finansowe Francji.

Czwarte omawiane zagadnienie, tj. przystąpienie Niemiec do paktu lotniczego, zostało odrzucone b. chętnie zaakceptowane przez rząd Rzeszy. Szczegóły więc tego zagadnienia sprowadzają się obecnie przede wszystkim do stanu liczebnego przyszłej niemieckiej floty lotniczej.

Dla strony angielskiej ważny jest punkt piąty rozmów berlińskich, a mianowicie **wyświetlenie stanowiska rządu**

Z ŻALOBNEJ KARTY

Ś. P. INŻ. KAROL BILY

em, wizytator Kuratorium O. S. L., zasnął w Panu w 74 roku życia, osierociwszy żonę Leonję z Hołubowiczów, dzieci Stanisława Wojtowowa, inż. Witolda i rodzinę. Ur. w Stryju, odbywał studia we Lwowie i Wiedniu, poczem poświęcił się służbie kolejowej. Na stanowisku tem, pozostał jednak niedługo, objawszy następnie posadę wychowawcy w szkole zawodowej w Świątnikach. Walory pedagogiczne, jakimi się odznaczał, talent organizacyjny i zamiłowanie do pracy nauczycielskiej sprawiły, iż Jemu powierzono misję założenia szkoły zawodowej w Tarnopolu, której był pierwszym dyrektorem. W uznaniu owocnej działalności, mianowany wizytatorem O. S. L., dbał o rozwój szkolnictwa zawodowego, oraz wysoki poziom nauki i nauczania. Był przyjacielem młodzieży, która czuła, iż zbliżyła się do niej sercem, że to nie urzędowy przedstawiciel nauki, lecz opiekun troskliwy i współczujący, prostuje jej ścieżki. Na piastowanie przez siebie stanowisku przysporzył swemu społeczeństwu wiele pożytku, jako człowiek bezmiernie dobry i niewyczerpanie uczynny. Zasady Jego życiowe oparte były na głębokiej religijności i przywiązaniu do kultury narodowej. Cechowało Go serdeczne obżycie z każdym i takt postępowania. Najlepszy mąż, ojciec i dziadek, miał w sobie wiele z cech patriarchy. Po życia trudnych i zmorach, znalazł jedynie prawdziwy, wieczny pokój. — Cześć Jego pamięci! (x)

Rzeszy wobec kwestji powrotu Niemiec do Ligi. Z punktu widzenia angielskiego, zgoda Niemiec na udział w międzynarodowych rozmowach genewskich stanowi o zasadniczym uznaniu dobrej woli Rzeszy do międzynarodowej współpracy we wszelkich kierunkach. Punkt widzenia Niemiec streszcza się w następującym oświadczeniu: O powrocie Rzeszy do Ligi może być dopiero wówczas poważnie mowa, gdy uznane zostanie w pełni równouprawnienie Niemiec.

HITLER NIENAWIDZI ZSRR.

LONDYN, 25. 3. (PAT). Berliński korespondent Reutera omawiając odbytą dziś przedpołudniem 3 i półgodzinną konferencję min. Simona i Edena z kancl. Hitlerem stwierdza, że w brytyjskich kołach politycznych panował po tej rozmowie ostrożny optymizm. W ko-

łach tych podkreślano przytem, że nie było żadnej konferencji, były tylko rozmowy. W Londynie otrzymano wiadomość, że przez całe 3 i pół godziny przemawiał tylko kancl. Hitler a nikt z Anglików głosu nie zabierał.

Według dalszych relacji Reutera, Hitler przedstawił misję dziejową potężnych Niemiec jako ochrony cywilizowanej Europy przed bolszewikami. Korespondent zaznaczył przytem, że podejrzania w stosunku do Rosji sow. dominują dziś w polityce Niemiec. Hitler uważa Rosję za odwiecznego wroga państw zachodnich. Wobec jednego z gości angielskich, którego korespondent Reutera nie wymienia, mając jednak wyraźnie na myśli lorda Lithiana, Hitler wyraził się, że zawieranie paktów z ZSRR byłoby zbrodnią wobec cywilizacji.

Ojciec św. przygotowuje encyklikę o pokoju

RZYM, 25. 3. (PAT). Wychodzący we Florencji dziennik „Il Nuovo Giornale“ omawia w korespondencji z Rzymu encyklikę, którą przygotowuje obecnie Papież, a która ma być jednym z najdonioślejszych aktów Papieża Piusa XI. Encyklika ma stwierdzać, że zdaniem Ojca św. nadeszła właśnie chwila, aby ze strony najwyższego autorytetu duchownego wypowiedzieć w imię najwyższych ideałów chrześcijańskich słowa pokoju.

Encyklika zwrócić ma uwagę narodów na poważne niebezpieczeństwo barbarzyństwa, grożące zniszczeniem cywilizacji, którego oznaki już istnieją. Ojciec św. sądzi, że sprzeniewierzyłby się swej misji, gdyby zaniedbał wskazania na ciężkie godziny, jakie przeżywa świat i gdyby nie nakłonił narodów do zastanowienia się przed najcięższą odpowiedzialnością, jaka mogłaby spaść na nie, gdyby w dalszym ciągu zajmowały obecne stanowisko.

Dalej encyklika ma stwierdzać, że dokonano już i dokonywa się wiele szlachetnych wysiłków celem umożliwienia powrotu do braterskiego współżycia między narodami w nastroju wzajemnego zaufania i przy należnym uznaniu uprawnionych interesów narodowych wszystkich. Wysiłki te jednak nie osiągną celu, ponieważ na świecie panuje trwoga, brak zaufania i niepewność, gwałcenie paktów i układów zawartych, co wywołuje w narodach przeświadczenie, że żadna siła moralna nie może już powstrzymać nieumiarkowanych żądań i że spokój i bezpieczeństwo narodów nie będą już miały nigdy żadnych rękoi.

W zakończeniu Papież wzywa ma narody świata, aby posłusznie słuchały głosu Boga, jedyne głosu, który nigdy nie zdradza. Narody winny wspomagać pokojowe wysiłki swych rządów, współpracując z nimi życiem chrześcijańskim, a zwłaszcza modłami.

Wybór prezydium lwowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej

(K) Dzień 26 bm. (poniedziałek) pozostawała we Lwowie pod znakiem wyborów prezydium do lwowskiej Izby Przem. - Handlowej. Już w niedzielę dnia 24 bm. przybył do Lwowa dyrektor Związku Izb Przemysłowo - Handlowych w Polsce, p. płk. Kwiatek i rozstrzygnął wszelkie wątpliwości, jakie nagromadziły się dokoła zagadnienia kooptacji i wyboru prezydium Izby. Wczoraj w sali Izby P. H. miały miejsce dwa zebrania: pierwsze o godzinie 4-tej popoł., drugie plenarne o godz. 6-tej wieczorem.

Na pierwszym posiedzeniu dokonano kooptacji tylko 4 członków Izby, mimo iż ustawa przewiduje możliwość wybrania 7-miu. Na podstawie kooptacji weszli w skład Izby panowie: Natan Weinreb (kupiec), Filip Zipper (kupiec), Kazimierz Gubrynowicz (właściciel księgarni) i Władysław Dobrzański (właściciel apteki). Załować należy, że kupców wstawiono w kołyski „przemysłowe“ — według opinii ogólnej bowiem spodziewano się kooptacji dwu kupców i dwu przemysłowców. Zebraniu kooptacyjnemu, które, jak głoszono, miało ciężkie drogi przemarszu, przewodniczył p. naczelnik Kasztelewicz.

Drugie zebranie plenarne, w którym prawo udziału miało 80 radców, odbyło się o godzinie 6-tej wieczorem. Otworzył je p. nacz. Kasztelewicz, który użyczył głosu p. wicewojewodzie Marjanowi Sochańskiemu. Pan wicewojewoda w zastępstwie p. wojewody Beliny - Prażmowskiego, otworzył imieniem rządu pierwsze plenarne posie-

dzenie lwowskiej Izby P. H., wskazując na jej rolę „w spełnianiu niektórych funkcji zleconych przez rząd, lecz również na administracyjne współdziałanie i pozytywną współpracę w sensie ogólnym pomiędzy rządem a reprezentowanymi przedsiębiorstwami przemysłowo-handlowymi“.

Na przewodniczącego plenarnego zebrania powołał p. wicewojewoda b. min. p. Władysława Stesłowicza, który ogłosił wybory do prezydium Izby.

Prezesem Izby wybrany został senator Marcin Szarski, jej dotychczasowy prezes od r. 1920. Na p. dr. Szarskiego padły wszystkie głosy z wyjątkiem trzech białych kartek. Pan dr. Szarski dziękując za wybór oświadczył, że pilnie stać będzie na straży interesów gospodarczych tej części kraju, w której pracuje lwowska Izba P. H. Prezes Szarski urodzony w r. 1868 w Krakowie, jest członkiem Rady Nadzorczej Cukrowni w Chodorowie, lwowskiego Tow. Akcyjnego Browarów, oraz fabryki drożdży w Lesienicach i prezesem Izby Handlowej polsko - francuskiej.

Skolei przystąpiono do wyboru dwu wiceprezesów Izby z sekcji przemysłowej. Wybrani zostali: dr. Paweł Csala, który na 40 głosów otrzymał 35 i p. inż. Stefan Dażwański, na którego padło 30 głosów; 5 głosów otrzymał p. dyr. inż. Kozicki. Głosy, które otrzymał p. dyr. Kozicki, rzucone zostały prawdopodobnie z kół naftarskich, co jest o tyle charakterystycznym, że p. inż. Dażwański jest dyrektorem państwowego „Polminu“.

Pan dr. Paweł Csala urodz. w r. 1885, jest dyrektorem „Oikosu“, prezesem Syndykatu Drzewnego, dyrektorem „Związku Fabryk Dykt“ w Warszawie, a jako b. wójt Brzuchowic, dał się poznać, jako dzielny działacz społeczny i gospodarczy. Pan inż. Dażwański jest, jak już podaliśmy, dyrektorem „Polminu“ i prezesem Rady Nadzorczej „Pioniera“.

W myśl porządku dziennego, dokonano wyboru dwu wiceprezesów z sekcji handlowej. Wybrani zostali: p. Julian Scheyer, który otrzymał na 40 głosujących 36 głosów i p. Henryk Suesser, na którego padło 35 głosów.

Pan Julian Scheyer urodzony w r. 1877 we Lwowie, syn śp. Karola, wiceprezydenta m. Lwowa, obrońca Lwowa w randze kapitana, jest znany kupcem i wiceprezesem „Kongregacji Kupieckiej“. Godność wiceprezesa Izby piastuje po raz drugi, cieszy się ogólnym zaufaniem kół kupieckich, a jako b. uczeń Akademii Handlowej we Wiedniu, zaznaczył się we Lwowie niejednym czynem gospodarczym i społecznym.

P. Henryk Suesser jest członkiem dyrekcji Banku Hipotecznego wiceprezesem Żydowskiego Klubu Mieszkańskiego.

Po dokonaniu wyborów prezydium, p. dr. Stesłowicz zamknął pierwsze plenarne posiedzenie Izby. P. prezes Szarski złożył podziękowanie za przeprowadzenie i opiekę nad wyborami p. naczelnikowi Kasztelewiczowi, co przyjęto oklaskami.

Francja buduje nowe okręty wojenne

PARYŻ, 25. 3. (PAT). Po przemówieniu min. Pietri w Izbie Dep. uchwalono 453 głosami przeciwko 125 wotom sek rządowy o budowie jednej jednostki linowej morskiej i 2 torpedowców przed końcem r. 1935 i rozpoczęcia pp. 1 stycznia 1936 budowy nowych okrętów linowych i upoważniono rząd do rozłożenia na budżety w latach 1935-39 sumy 785 milionów fr. na jednostki linową, 148 na torpedowce i 132 na inne z tem związane cele.

Wręczenie nagrody Jalu Kurkowi

WARSZAWA, 25. 3. (PAT). W Polskiej Akademii Literatury w obecności min. Jędrzejewicza odbyła się uroczystość w 100-lecie zgonu Maurycego Mochnackiego. Na zakończenie prezes Sieroszewski wręczył nagrodę młodych Jalu Kurkowi.

Oryginalne wywody „Timesa“

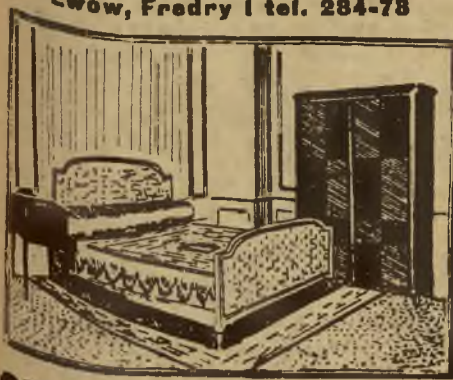
LONDYN, 25. 3. (PAT). „Times“ nazwywa wizytę berlińską misją dziejową. Francja i Włochy uważały za konieczne uzyskać w przededniu wizyty zapewnienie co do jej celów. Długotrwała polityka Angli powinna dostatecznie przekonać Francję, że decyzja londyńska, dotycząca wizyty berlińskiej, nie posiadała żadnych ciemnych i egoistycznych celów. „Times“ oświadcza sarkastycznie, że powinno się pozwolić Angli na prowadzenie własnej polityki bez ustawicznego tłumaczenia się i usprawiedliwiania. O ile rezultaty wizyty berlińskiej nie dadzą rozczarowania, konferencja w Stresie nie powinna przybrać charakteru antyniemieckiego conclave, tem bardziej, że, zdaniem „Timesa“, celem Stresy jest zwołanie innej konferencji z udziałem Niemiec, Rosji sow. i Polski.

Dziennik wyraża dalej nadzieję, że Niemcy uznają konieczność szanowania wiążącego charakteru umów i konwencji. Oczekiwanie, że Niemcy zgodzą się absolutnie na każdy szczegół istniejącego stanu rzeczy w Europie, byłoby oszukiwaniem samego siebie. — Wyraźnie przyjęta być winna zasada, że zmiany dokonywane być mogą tylko metodami pokojowymi. — Jeżeli Niemcy będą mogli przekonać swych angielskich gości, że zwiększenie armji niemieckiej ma istotnie cele czysto pokojowe, to Europa stanie u progu nowej ery, w której zmiany mają być dokonywane bez zastosowania przemocy.

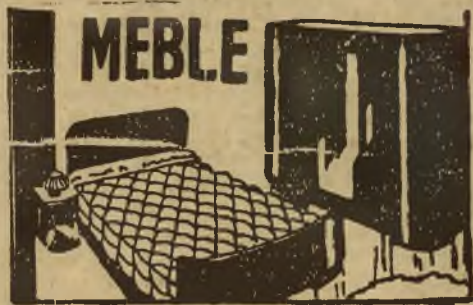
Telegramy z ostatniej chwili na str. 1 i 2-giej

DOM SZTUKI

Lwów, Fredry 1 tel. 284-78

OKAZJE: Meble antyczne i nowoczesne. Jadalnie, Gabinet, Sypialnie, Pokoje kombinowane Kluby sterczane, Tapczany. Wielki wybór obrazów Srebrny, Porcelana, Dywany, kilimy, Meble biurowe, Kasy, Meble pojedyncze nowoczesne i antyczne. **CENY KRYZYSOWE.** Własna pracownia stolarska i tapiecka. Kupno, sprzedaż, zamiana. 1868

MEBLE

bez pieniędzy

sprzedaje
urzędnikom bez poręczytela
DOROTEUM Lwów, Brajerowska 3 1861

NAJTANSZA WYTWORNIA
siatek ogrodzeniowych
„SIATKODRUT” Lwów 406
Zamarzynowska 33

CHCE PAN sprzedać, zamienić, kupić KAMIENICĘ PARCELĘ

Wystarczy ogłoszenie
drobne ale zamieszczo-
ne w Kurjerze. 10 słów
30 gr. dalsze wy-
razy po 5 gr.

Jedyna katolicka wytwórnia
siatek do ogrodzeń, wkła-
dów siatkowych do łóżek
oraz wszelkich robót wcho-
dzących w zakres flusarstwa
MICHAŁ WIĘCEK
Lwów, Pełczyńska 24 tel. 215-81. 418

MEBLE

Jadalnie, sypialnie
gabinet, taoczany,
kluby noceca
Wiedeńska
Wytwórnia
Stolarsko-
taniczka
JAN ORTNER
Lwów, Syk-
stuska 41 tel.
20 70 204

Ogłoszenia w „Kurjerze”
są skuteczne i tanie!

Towary Bławatne Welny, jedwabie, płótna, pościele **Największy wybór** **Fr. ORZECZOWSKI** Telefon 25-55
Najniższe ceny 1236 **Lwów, Rynek 20**

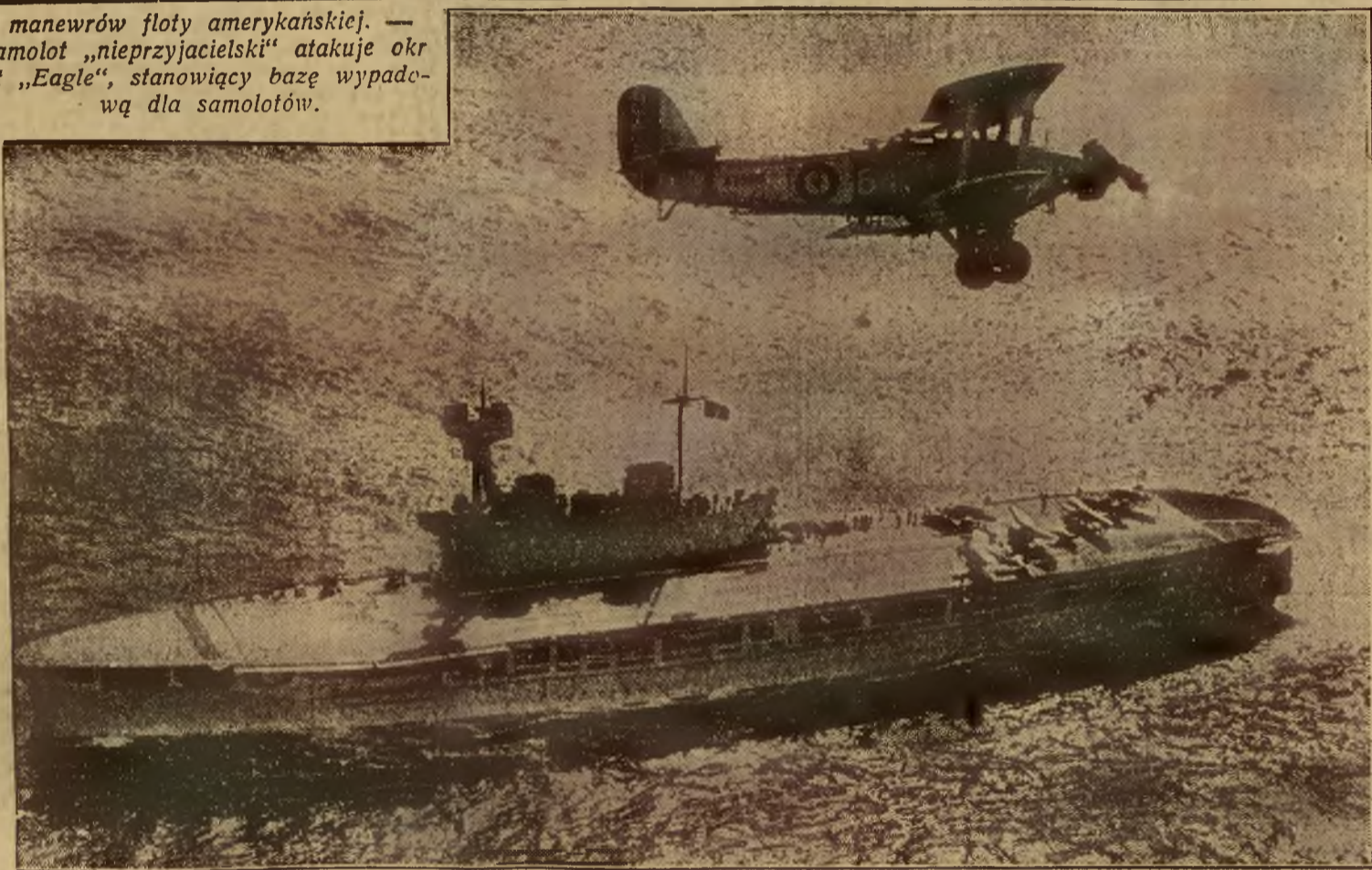
Ogłoszenia niehandlowe do 10 słów
30 gr., dalsze wyrazy po 5 gr. Dla
poszuk. pracy do 15 słów 30 gr. dal-
sze wyrazy po 3 grosze. Ogłoszenia
kupieckie po 10 gr. słowo.

»Ogłoszenia drobne«

Jedno ogłoszenie nie może przekraczać
50 słów. Ogłoszenia reklamowe wśród
drobnych kosztują za 1 mm. 1 tam. 30 gr.
Ogłoszenia drobne przyjmuje Kanter
od godz. 9—19 bez przerwy.

- Kupna**
w tej rubryce zamieszczamy
ogłoszenia do 10 słów po 30 gro-
szy — dalsze wyrazy po 5 gr.
- Pianino**
kupię okazja. Zgłoszenia do
Adm. „Złoty Głóg”
13357
- Kupujemy**
motor napęd gazowy od 60—80
km. Ursula Rosen Belz p. So-
kal.
13446
- Kupuje**
różną ilość książek beletrystycz-
nych i lektur szkolnych Kohn
Brajerowska 10.
13438
- Kto kupi**
Kalendarz Legionów, Tygodnik
Polski 1915 Trybunał Polaka
1919 „Leritvmaaja 794”.
13431
- Sprzedaje**
w tej rubryce zamieszczamy
ogłoszenia do 10 słów po 30 gro-
szy — dalsze wyrazy po 5 gr.
- Sprzedam**
kamienicę nową II p. we Lwo-
wie pierwszorzędnie wykonaną
największy komfort ładnie pe-
letona dochód roczny 9.600,
Oferty Kurjer Zimer. 10 pod
„105.000”.
13298
- Fortepiany**
pianina, okazja sprzedaje
i wypożycza Kubessa Lwów,
Rynek 9.
13358
- Najtańsze, najlepsze
obuwie**

polska najstarsza firma katolicka
L. T. Skrzypek
Lwów, Halicka 4, telefon 44-70
1403
- Oryginalny**
polski dywan 2,40x1,65 okazja
nie sprzedam tel. 265-32. 13429
- Lampy**
naftowo-gazowe i spirytusowe
najtaniej Lwów, „LUX” Akado-
micka 15.
457
- Buraki**
sewenderskie i półcukrowe
77 Zi groch Viktoria i Folgera
25, wyka 15, kmisek 68, mak
niebieski 40 esparzeta 15 Zi. za
50 kg. wraz z workiem brutto
za netto wysyłajątek Bucioń
zale Tarnopola.
13416

Z manewrów floty amerykańskiej. —
Samolot „nieprzyjacielski” atakuje okrę-
t „Eagle”, stanowiący bazę wypado-
wą dla samolotów.

- Togi**
i birety adwokackie, prokura-
torskie, sędziowskie najtańsze
źródło „Pallium” Hetmańska 22
obok Muzeum.
215
- Sypialnia**
drap. machoń do sprzedania.
Lwów, Piekarska 13 stolarnia
13422
- Bielizna**
męska i damska
pończochy, skar-
petki, rękawicz-
ki, krawaty w
wielkim wybo-
rze polska
firma
**ZYGMUNT
ZALESKI**
Lwów, Bełmów
4.
1103
- Do**
sprzedania 2 łóżka żelazne
z siatkami sprężynowymi i ma-
teraciami. prawie nowe, oraz
maszynka do krajania chleba
Lwów, św. Piotra 25/II p. drzwi
14 od 14—17-tai.
13447
- Suknie**
wełniane jedwabne sprzedam.
Lwów, Cherańczyzna 24 II p.
13461
- Mieszkania**
W tej rubryce zamieszczamy
wszelkie ogłoszenia mieszkanie-
we do 10 słów 2 razy BEZPLAT-
NIE. Dalsze wyrazy po 5 gr.
- Poszukuje**
2-u sionecznych pokoi z kuchnią
komfortem w pobliżu tramwaja
starsze samotne małżeństwo
urządza od 15 czerwca lub
1 lipca. Czynsz gwarantowany.
Zgłoszenia Kurjer Zimorowicza
10 pod „Abonent telefonu”.
13454
- 6 pokoi**
pełny komfort I piętro Lwów.
Batorego 32.
13463
- Pokój**
z kuchnią półkomfort Lwów
Cherańczyzna 11A wynajmę
gospodarz.
13456
- Mieszkania**
4—5 pokoi szukam, pełnokom-
fortowe z balkonem, obszerne
Zgłoszenia Kurjer Lwowski pod
„Słońce”.
13460
- 3 pokoje**
kuchnia komfort do wynajęcia
Lwów, Listopada 93A.
13467
- Garsoniera**
komfortowa wejście z bramy
Lwów, Długa 37 m. 6. 13465
- Pani**
z towarzystwa mająca mieszka-
nie we Lwowie poszukuje po-
koju nieumeblowanego tylko na
lato na peryferii Lwowa gdzie
jest duży sad tylko u intelligen-
tnej spokojnej pani. Zgłoszenia
do Administracji Zimorowicza
10 „Sad”.
13462
- 3 pokoje**
komfort dzielnic ogrodowa
I-sza, od maja. Informacja: Cze-
reśniowa 7.
13442
- 5-pokojowe**
komfortowe mieszkanie do wy-
najęcia. Lwów, Supińskiego 4
dorzeczka wskaże
13458
- Zajmę się**
mieszkaniami wyjeżdżających za
pokój. Pierwszorzędne referen-
cje. Szlachty 5 (partier). 13457
- Dom**
ogród do wynajęcia, okolice
Czerkówna. Listy Lwów, Tar-
nowskiego 50 m. 1.
3377
- Małckiego 6**
dwa pokoje ewentualnie pokój
z kuchnią dla rządowców do
wynajęcia.
13444
- Mieszkania**
5 i 4 pokoje komfort do wynaj-
ęcia Lwów, Romanowicza 11.
13137
- 2, 4 pokoje**
pełnokomfortowe Lwów, Skrzyń-
skiego 4 I n. właścicielka. 13449
- 2 pokoje**
nieumeblowane z łazienką osob-
nym wejściem do wynajęcia od
1 kwietnia. Zyblikiewicza 18 I p.
13455
- Oficer**
poszukuje od maja nieumebla-
wanego komfortowego pokoju
Okolice ul. Poteckiego. Zgło-
szenia do 2 dni pod „Maj”.
13453
- Kobieta**
w średnim wieku poszukuje
mieszkania za obsługę. Możliwie
do małej kamienicy. Wiadomość
F. S. Lwów, Jabłonowskich 36
II p. drzwi Nr 15.
S
- Od 1 kwietnia**
3 i 4 pokojowe mieszkanie kom-
fort. Lwów, Kurkowa 44. 13173
- Pokoju umeblowanego**
z przedpokojem i osobnym wej-
ściem, w średnim wieku poszukuje
starszy pan. Zgłoszenia Kurjer
Lwów, ul. Zimorowicza 10 pod
„Spokojny lokator”
B
- 4 pokoje**
komfortowe do wynajęcia Lwów
Zimorowicza siedm obok Tech-
nika.
13175
- Pokój**
umeblowany z osobnym wejściem
na I p. do wynajęcia Lyczakow-
ska 122. Wiadomość u fryzjera.
G
- 4 pokoje**
komfort od 15 kwietnia czynsz
przedwojenny. Lwów, Głęboka
19/II. nalażać od 12—3. 13433
- Sapichy 51 drzwi 7**
komfortowe 2 pokoje wspólnie
dla pańki. przy samotnej
osobie zaraz do wynajęcia.
D
- 29 Listopada 19**
4 pokoje komfort okratowane
zaraz wynajmę. Tel. 9.43. Ogła-
danie zgłoszenia 17—18. 13240
- 2 umeblowane pokoje**
z łazienką i osobnym wejściem,
w średnim wieku poszukuje.
Zgłoszenia do Kurjera, Lwów,
ul. Zimorowicza 10 pod „Ciechy
kacik”.
R
- 5 pokoi**
komfort, słoneczne, wysoki par-
ter, remontowane. Objaśnienia
Zachariewicza trzy (obok Poli-
techniki) pierwsze piętro, od
jedenastej do dwunastej. 13290
- 3 i 5**
pokoi komfort do wynajęcia
Lwów, pl. Akademicki 3. 13388

